

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja:
Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden
mesec 1 gld 40 kr.
V administraciji prejeman velja:
Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.
V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravništvo in ekspedijer v
„Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-števil. 74.

Štev. 169.

V Ljubljani, v sredo 26. julija 1899.

Letnik XXVII.

S socijalnega kurza.

Na Dunaju, 20. julija 1899.

III. Nižjeavstrijska deželna zavarovalnica.

Ko so dobili krščanski socijalci odločilno besedo v nižjeavstrijskem deželnem zboru, začeli so krepko akcijo za splošni blagor proti zasebnemu kapitalu. Najbolj so se trudili, da iztrgajo ljudstvo iz rok privatnim zavarovalnicam. Liberalci snujejo za vsako večje podjetje, ki obeta dobiček, akcijske družbe, ki akcijonarjem nosijo velike dobičke. Zato so pri nas take naprave, ki so potrebne za javni blagor, večinoma v zasebnih rokah, in krščansko-socijalno delovanje mora meriti na to, da take ustanove postanejo javne. — Zato je dr. Lueger začel tako hud boj za oslobojenje Dunaja od jarma kapitalističnih zasebnih družb, boj, ki se bo v prihodnjem stoletju gotovo raztegnil čez vso Evropo v pogubo — liberalstvu. Na Avstrijskem je največjega pomena nižjeavstrijska deželna zavarovalnica, ker je prva večja ustanova zmagujočega ljudskega gibanja proti zasebnemu velekapitalu, in ker bodo gotovo druge dežele šle za Nižjo Avstrijo, ko se posamezni deželni zbori očistijo liberalcev.

Nižjeavstrijski deželni zbor je ustanovil v zadnjih dveh letih deželno zavarovalnico za ogenj, življenje, za rente, točo in živino, katera se je v kratki dobi svojega obstanka krasno razvila in se izkazala kot zavod, ki ne nese le deželi lepih dohodkov, ampak se sme po vsej pravici imenovati pravi dobrodelni zavod. Njene premije so veliko nižje, uprava cenejša, in postala je korektiv za zasebne zavarovalnice, katere so takoj morale svoje poslovanje urediti tako, da razlika med njimi in med deželno ni bila preveč kričeča. Razni tarifi, ki so bili prej silno različni, so se pod vplivom deželne

zavarovalnice takoj začeli enotno regulirati. Javna diskusija o deželni zavarovalnici je ljudstvu odprla oči, da je spoznalo bistvo, korist in dolžnosti zavarovalnic. Pri zavarovanju za ogenj je ljudstvo precej prvo leto bilo na boljšem za 1 $\frac{1}{2}$ milijon gld. bodisi zaradi zvišanja odškodnin, bodisi zaradi zmanjšanja premij in obilnejšega zavarovanja. — Dežela daje za rezervni zaklad letnih 40.000 kron.

Poglavitni nasprotniki deželne zavarovalnice so bili: 1. konkurenti — privatne zavarovalnice, ki so po svojih agentih ljudstvo motile in obrekovala deželno zavarovalnico. 2. Politični nasprotniki, ki so jo hoteli preprečiti jedino le zato, ker so vedeli, da s to koristno napravo krščanska stranka dobi mogočen vpliv. 3. Pasivni odpor državnih organov, kateri se v birokratski odredenosti in v svojih liberalnih tradicijah ne morejo tako naglo prilagoditi novemu gibanju. 4. Pomanjkanje državnih zakonov, kateri so s svojo liberalno splošnostjo in fiskalnimi določbami velika zavora. In vendar je država poklicana, da brani ljudstvo proti izkoriščanju privatnih družb in da mu pomaga pri naporih za gospodarsko osvobojenje. Ljudsko zavarovanje je najmočnejša obramba proti socijalni prekuciji.

V Avstriji še ni polovica toliko ljudi zavarovanih, kakor v Nemčiji, hipoteknega zavarovanja pri nas še čisto manjka, in vendar je neobhodno potrebno za rešitev končnega vprašanja; manjka nam zavarovanja delavcev za starost itd. V Nemčiji je bilo že l. 1892 zavarovanih 940.000 ljudi s 4105 milj. mark.

Dr. Gessman je naglašal, da je on in ves nižjeavstrijski deželni zbor bil pri ustanovitvi teh naprav, katerim se bo pridružila kmalu zavarovalnica za konje in nezgode, bil prepričan, da je ta zavarovalnica nižjeavstrijskega deželnega zbora le prehodni stadij k čisto novemu

načinu ljudskega zavarovanja, katero bo kmalu postalo javno-pravno.

O zavarovanju za točo je pa odločno zastopal dr. Gessmann mnenje, da se mora osnovati na široki podlagi. Le večje dežele morejo to zavarovanje zmagati. Manjše dežele bi se pa morale združiti, da se v slučaju toče razdeli breme. Za ogenj je kompleks lahko manjši.

O Raiffeisenovih posojilnicah nam Slovincem dr. Gessmann ni povedal nič novega. Na Nižje-Avstrijskem se je posebno koristno skazala centrala na Dunaju, katera se bo razširila v centralo posojilnic za celo državo.

Slovenske liberalce bi utegnili zanimati, da je lajik dr. Gessmann iskreno prosil navzoče duhovnike, naj oni kot naravni učitelji ljudstva ga poučujejo tudi o teh kreditnih zavodih. Dobro bi bilo, da bi se tudi deželni odbor kranjski dal o teh zavodih poučiti od nižjeavstrijskih krščanskih socijalcev.

Našim kmetovalcem v preudarek.

(Izvirni dopis.)

Ob sklepu šolskega leta smo. Z najrazličnejšimi čuti vrača se naša učeča se mladina iz šol k svojim starišem na dom. Koliko obljub se ni izvršilo, koliko nad se ni uresničilo, koliko denarja se je brezuspešno potrosilo, pa tudi mnogo veselja v obiteljeh, kjer je mladina znala zlati čas mladosti prav izkoristiti! Pozabljene so materialne žrtve, ki jih je morda morala zato vsa družina prenašati.

Naš slovenski kmetovalec ima veliko vzroka, da ob koncu šolskega leta temeljito preudari, kaj bode z njegovo deco. Akoravno morda še sam v najboljših letih in trden kot hrast, čuti in spoznava, da je nastopil za mlajši rod drug in resnobnejši čas. Da se ta usposobi za prihodnjo borbo za vsakdanji kruh in za obstanek, mora že

LISTEK.

Rendez-vous.

(Spisal Alojzij Benda.)

(Dalje.)

Ko je zagledal luč sveta ali prav za prav lojnite sveče (bilo je baš o polnoči), je prergrozno kričal. Mati Lucija Mrhar roj. Mihelčič, nižjega uradnika skromna žena, je trdila, da je to dobro znamenje, in že tedaj odločila dečka za — šolo.

Štirinajstega septembra leta 13. po rojstvu pesnika pl. Zagorskega je torej mati Lucija zvezala v culjo tri srajce, par klobas in kos kruha ter se napotila s svojim sinom v mesto. — Tekom let je dovršil vzlic polupraznih skled, vzlic mraza, ki mu je večkrat pretresaval ude, prvo, drugo in tretjo. Ukvarjal se je še nekaj časa v četrtem razredu latinskih šol s suhoparnim, samohvalnim Cezarjem, toda grška sintaksa ga je popolnoma — pokopala. Obesil je grščino, latinščino, fiziko, matematiko in druge take lepe vednosti na klin...

»Kaj pa boš sedaj počel?« ga je vprašala nekoč skrbna mati Lucija.

»I, kaj! Pisat bom šel nekam...«

»Oh, pisat! — In jaz, revica, sem mislila...«

»Če pa ni šlo in ni šlo.«

»Kako se je tožil rajnki oče! Bog mu daj dobro! Ljubi moj Jurček, drago..., zlato moje dete, le v pisarno ne!...«

Dobri materi Luciji so se vsule po bledem licu vroče solze.

Mislila je zmiraj, da bo imel njen sin boljši, belejši kruh, ko oče; toda zdaj ga čaka ista trpka usoda. Ni se mogla sprijazniti z mislijo, da bo prečepaval njen zlati Jurček po zaduhlih pisarnah, se globoko klanjal pred osornimi gospodi, čez nekaj let pa že sključen, bled, onemogel in na pol slep...

»Jutri bom šel k našemu odvetniku. Morebiti...«

»Torej si res namenjen, Jurček?...«

»Z očetom je bil prav zadovoljen, tudi s sinom bo, če ga sprejme.«

»In jaz bom šla s teboj ter ga prosila, naj te ne oblaaga preveč z delom, ko si tako mlad, slab.«

Pri odvetniku R. je služil nekaj čez tri leta. Med tem mu je dobra mati umrla in preselil se je v mesto. Tam je pisaril pri precej postaranem, debelušnem odvetniku, služil mu je kot najboljši stroj. Roka se mu je tako navadila suženjskega prepisavanja, da ni mogla mirovati niti četrte ure.

Bil je tihe, molčeče narave. Stopivši v pisarno je pozdravil tovariše z globokim, nerodnim poklonom, se vsedel k mizi in vstal točno ob dvanajstih. Za pogovore, čenče in smeh svojih kolegov se navadno ni brigal, le včas je ob gospodovi odsotnosti vzdignil glavo in nekaj časa verno poslušal. Tam pri drugih mizicah so se pogovarjali o pikantni baletni opravi novoangazevane igralka, o svojih in drugih ljubicah, o poskočnih natakarih pri »Orlu«...

Jurij Mrhar je ob takih prilikah navadno vzdihnil in se stresel.

»Ne razumem samega sebe... Kako bi si lahko olajšal bridko, gorjupo kupo! Tako prazno, pusto je tu notri v mojem srcu!... Oh, ko bi imel koga, ki bi me razumel! In ti puhleži imajo tako... tako srečo. — Jaz pa, jaz pa se tresem pred onim bitjem, ki nam olaj...«

v prvi dobi prisvajati si obilo vednostij, ob jednem pa se ne sme niti za trenutek utruditi, poleniti, sicer zaostaja za svojimi sovrstniki, ki ga kmalu nadkriljujejo in v ozadju pustijo.

Ko pa opazuje, kako se razni stanovi z vsemi silami trudijo, da pribore svojemu mlajšemu rodu kolikor mogoče dober prostor v človeški družbi, prepriča se, da dandanes vse le po zloženem življenju hlepi in da mnogi kmetiški otroci v mestnem življenju svojo srečo iščejo. Nehote se vpraša: Kedo pa bode zemljo obdelaval? Z žalostjo opaza, kako nekdanje domačije, lepe kmetije bolj in bolj ginejo in se razkosavajo, zadolžujejo in nastajajo mnogobrojne »hajte«, ki značijo rastočo revščino. Resno se vpraša, ali bode morda tudi njegov dom, na katerem so njega predniki že stoletja mirno in zadovoljno živeli, enaka usoda zadela?

Zemlja, na kateri je preživel srečna svoja mlada leta, zemlja, na kateri s trdom preživlja svojo rodbino, zelo mu je k srcu prirastla, on jo ljubi, saj je to domača, slovenska zemlja, ta toliko draga zemlja je obubožala in opešala. Iz teh domačij izšla je vsa slovenska posvetna in duhovska inteligencija. In te domove izročiti potomcem neprikrajšane, nepreobložene z dolgovi, to bodi ponos in najsvetejša dolžnost vsacega kmetovalca. Na teh posestvih naj gospodarji tak mlad rod, ki bode korakal s časom in njega težnjami, ki bode znal od starišev in pradedov podedovano last čuvati, varovati in izboljšavati, da mu bode jednako z večjimi stroški za oskrbovanje tudi večje dohodke prinašalo. To dolžnost, ki jo ima vsak kmetovalec do svojega rodu in do slovenskega naroda, kako naj jo izpolni?

Dandanes velja o vsakem stanu, ki naj napreduje, načelo: temeljita izobrazba združuj se z neumorno marljivostjo in varčnostjo. Tudi slovenskim kmetovalcem ponuja se prilika, da preskrbe sinom, katerim so namenili svoje domačije, temeljito izobrazbo. Kranjska dežela vzdržuje vzorno uravnano kmetijsko šolo, jedno najlepših v Avstriji, z obširnimi posestvom in lepo vrejeno živinorejo, z vinogradi, drevesnico, vrtom, sadovnjakom, z obseznimi zračnimi prostori za stanovanje učencev. Njej na čelu stoji strokovno temeljito izobraženo učiteljstvo, ki s podukom v šoli in praktično na šolskem posestvu deluje v vseh panogah kmetijstva. Tu se vsa pozornost obrača na krščansko vzgojo njej izročene mladine in na lepo in pošteno vedenje; tu se ves izobraževalec in strokovni poduk vrši v materinem jeziku. V to šolo, ki ni drugzega nego večja družina, pošlji slovenski kmetovalec svojega sina, ki si ga namenil za naslednika.

Vendar, ako hočeš nekdanje srečna stara leta na svoji domačiji preživeti; ako hočeš, da ti bode hvaležen sin na stare dni stregel, skrbi, da nameniš le pridnega, varčnega in dobro odgojenega sina svojim naslednikom. Takega sina, ko spolni petnajsto ali šestnajsto leto in je vsaj ljudsko šolo dobro dovršil, pošlji na kmetijsko šolo; tu bode imel dovolj prilike, teoretičnega in praktičnega znanja si pridobiti, tu bode imel priliko, v

zgodnji mladosti svojo pridnost in druge vrline pokazati. S tem ga usposobiš, da bode mogel izhajati na svoji zemlji, ki zahteva intenzivnejšo posestvo, in da se ubrani vsem zajedavkam in škodljivcem. Take vrline imajoč posestnik-kmetovalec znal bode na svojem posestvu si pridobivati večje dohodke, on bode skrbno varoval in izboljševal podedovano last; na takem domu ostal bode slovenski rod vedno trden.

—a—

Občni zbor „katoliškega tiskovnega društva“

v četrtek, dne 20. julija 1899.

(Poročilo tajnikovo.)

(Konec.)

III. Društveno gospodarstvo.

Treba je še površno očitati gospodarsko stran našega društva.

Novi tiskarniški in knjigovozniški prostori, o katerih smo tudi že lani poročali, so se dogotovili. 26. oktobra jih je ogledala komisija ter dovolila uporabo. V začetku decembra so se preselili stavci v spodnje prostore, v zgornje pa knjigovezi z novim letom. Vpeljali smo v novem oddelku električno razsvetljavo, v vseh tiskarniških in knjigovozniških prostorih pa centralno kurjavo. V knjigovoznico smo vpeljali tudi plin zaradi zlatenja in napravljanja lepja. Novi tiskarniški del stane 11.321 gld. Napeljava elektrike še posebej 348 gld. 48 kr. Kupili smo tudi dva nova tiskarska stroja: veliki stroj pri König in Bauerju v Würzburgu za 4185 gld., zraven spadajoči elektriški motor za 728 gld. 15 kr. Mali stroj »Phönix« stane 1500 gld. in njegov elektriški motor 309 gold. 91 kr. Poprava najstarejšega Kaiserjevega stroja stane 830 gold. Za vse lanske naprave in poprave smo izdali nad 20.000 gld.

Tiskarni smo oskrbovali vedno novih črk, okrasov in drugih potrebščin, da sedaj lahko izvršujemo najfinejša dela. Pridno gojimo tudi tisk podob, celo v več barvah.

Bukvarna deluje v istem redu kakor prej; nje posebnost je katoliško slovstvo v raznih jezikih.

Knjigovoznica je preskrbljena z raznimi pripravami tudi za ličnejša vezanja. Dela pa večinoma za dom.

Nekdanje Ničmanova prodajalnica devocionalij, pisalnega orodja in papirja deluje prav ugodno.

Odbor se slednjič dostojno zahvaljuje vsem dobrotnikom in podpornikom našega društva in vsem pospeševalcem društvenih teženj. Naj so si svesti, da pospešujejo dobro stvar. Saj so sami sv. Oče Leon XIII. 3. marca 1891 pisali avstrijskim škofom prelepo pismo (»In ipso supremi«). Škofijski list. 1891. IV. 39., v katerem vsem vernikom med drugim naročajo, da »naj skrb za knjige, dnevnike in slične tiskovine, katere naj se razširjajo med ljudstvom, da branijo vero in pravost... Pridno naj torej katoličani pišejo in izdajajo spise, a to se naj godi

urejeno;... njihova vnema naj se krepi in množi«.

Na koncu lanskega poročila sem omenjal raznih ljudskih in farnih knjižnic. Take knjižnice so v naših dnevih zlasti po mestih prava socialna in verska potreba. Zato imajo na pr. v Linški škofiji poseben ukaz, v katerem se duhovnikom naroča, da ustanove ali farno knjižnico ali pa, po večjih mestih, katoliško bralno društvo, kjer ga še ni, ali ljudsko knjižnico, katero more seveda zasnovati postavno ustanovljeno društvo. Na Angleškem in v Ameriki imajo postave, po katerih mora imeti vsaka večja občina javno knjižnico (Public Libraries), če jo zahteva deset meščanov. Potrebni denar nabere s posebnim davkom (1 penny od vsakega funta sterlingov). Kar se je pri nas do sedaj storilo v tem obziru, je malo več ko nič, zlasti po mestih, kjer so nevarnosti neprimerno večje, kot po deželi. Dal Bog, da se kmalu obrne na bolje!

Politični pregled.

V Ljubljani, 26. julija.

Spravna akcija na Moravskem. Že precej časa je od tega, ko je moravski deželni zbor izvolil stalni odsek, ki naj se posvetuje, kako bi bilo mogoče ustvariti modus vivendi mej češkimi in nemškimi poslanci v tem deželnem zastopu, toda dosedaj sploh ni bilo mnogo čuti o delovanju tega odseka, še manj pa je imela javnost priliko soditi o načrtu za potrebno sporazumljenje. Zakrivili so to deloma odbrani poročevalci, največ pa nemški člani tega odseka, katerim bi bilo sploh najljubše, da se čim prej definitivno razbijejo vsi spravni poskusi. Včeraj se je po dolgem prestopu zopet enkrat vršila seja tega odseka pod predsedstvom poslanca barona Chlumeckega, pri kateri je poročevalec Gütz predložil svoje poročilo o spreminjevalnem načrtu posl. Začeka. Poslanec Gütz zahteva mej drugim, naj se prizna virilni glas rektorju brnske tehnične višje šole in brnskemu županu, naj se ustanovi novi četrti volilni razred, za razdelitev mandatov mej češko in nemško narodnost bodi podlaga število prebivalstva in pa davčna moč njegova, volitev naj se vrši v zadnjih treh skupinah (mesta, kmečke občine in splošna skupina) za vsako narodnost posebej in je treba v to svrhu že naprej določiti število mandatov. Volilci se morajo odločiti sami za jedno ali drugo narodnost. — Po tem poročilu se je razvila daljša, zelo burna debata, v kateri je poslanec Fux v ime svojih nemških tovarišev odgovoril na vprašanje čeških članov, da Nemci brezpogojno priznavajo binkoštni program nemških opozicijskih strank in se hočejo neomajno ravnati po določbah tega programa. Nemci, pravi posl. Fux, bodo vedno pospeševali popolno ločitev narodnostij in bodo le v tem smislu delovali v odseku. S to izjavo seveda češki člani niso bili zadovoljni, ker so pričakovali, da bodo njih nemški tovariši odnehali vsaj v nekaterih točkah. Konečno je bil vsprejet predlog posl. Tučeka, naj se zopet preneha s plenarnim zborovanjem in naj se pododsek posvetuje o spreminjenem načrtu poslanca Gütza. S tem sklepom se bo pravna akcija zopet zavlekla za daljšo dobo brez najmanjše nade na kak povoljen vseh.

Socijalni demokratje in volitve v delegacijo. Razni listi so pisali, govoreč o napovedani obstrukciji povodom volitev v delegacijo, da se bodo tej obstrukciji pridružili tudi socijalno-demokratični poslanci. To mnenje je seveda popolnoma opravičeno, ker so bili ti možje tudi v zadnjih dneh parlamentarnega zasedanja najbolj vstrajni pomagači podivjanih nemško-nacionalnih kričarjev. Toda vodjem socijalno-demokratske stranke ni nič kaj všeč, da se tako piše o njih, in v zadnji številki »Arb. Zeitg.« objavljajo neko izjavo, ki ima menda namen ovreči vse gorenje trditve, a jih v resnici le potrja. Ta list namreč piše mej drugim: Izjavljamo, da je vse, kar se piše tu o nas, gola izmišljotina. Socijalno-demokratiški poslanci ne uvidijo za nujno potrebno, že sedaj ugibati, kaj bodo ali ne bodo počeli v oktobru. Brezdvomno bodo pa storili, kar bo potrebno, in sicer vse jedno, kaj je ali koliko strank bo na njihovi strani. Povedali smo to že dovolj jasno: Ako bo imel parlament v oktobru pred seboj vlado, ki bo voljna spoštovati pravice državnega zbora, bo dobro, ako pa ne, bo slabo in

Začel je zopet nervozno pisati in praskati po belem papirju.

»Kaj pa delate, gospod?« je vprašala nekega večera stara, suha gospodinja Mrharja.

»Kaj?...«

»Tako ob tla tolčete, da sem se zbala...«

»Eh, saj to ni nič. Bodite le mirna!«

»Pa vender ne... ne kličete v pomoč...?«

»Duhov, mislite?«

»Mislila sem, gospod Mrhar.«

»Pač, pač... In sicer duhove nebeške poezije, ki se jim pravi tudi Muze.«

»Jojmene! Za Bož...!«

Stara gospodinja bi padla skoro vznak, ko bi je gospod Jurij ne poprijel.

»Eh, mati. Ni nič hudega. — Pesmi delam.«

»Pesmi? Z nogo?...«

»Tega pa vi ne razumete.«

»Jako mi je žal; pa kaj bi rekli drugi!... Naj bo raje sobica prazna. Saj veste, kaki so ljudje.«

Mrhar se je čudno nasmejal. Ni bil baš zadovoljen s takim uspehom svojega pesnikovanja.

»No, pa počakajte, in videli bode, kaj delam!«

Starka je gledala od daleč nezaupno, bojazljivo k mizici. Mrhar je začel vdarjati s čevlji ob tla in patetično citirati:

»Gospodične

Rdečelične,

Zale, mične

In petične...«

»Glejte tako se delajo pesmi...«

»Oh, ali res? In jaz sem bila tako neumna. — Pa take delate tudi, ki se pojejo v cerkvi?« ...

Starka se je odstranila veselejšega obraza. Tega si ni mislila, da ima takega gospoda pod streho, ki dela celo — pesmi...

Mrhar pa se je zopet zaglobil v svoje delo in iskal rimo za »ljubav«.

Prej je nekaj časa pisal sama ljubimska pisma, nekoliko radi dolgega časa, nekoliko, ker ga je k temu silila neznana, skrivna moč in želja po — ljubezni. Vse te proizvode pa je poslal nekega večera skupno v — peč. Pred kakim pol letom pa je zaslutil v sebi velik pesniški talent.

(Konec prih.)

sicer le za vlado. — S temi besedami pač dr. Adler prav nič ne oslabi gorenje trditve, marveč jo le še podkrepi. Najbolj drzen je pa stavek o spoštovanju pravic državnega zbora. Ali niso bili ravno socialisti in Schönererjanci, ki so se pregrešili v zadnjem zasedanju proti tej parlamentarni dolžnosti? Stavek bi bil pač bolj umesten ako bi se glasil takole: Ako bo imel parlament v oktobru v svoji sredi tako opozicijo, ki bo spoštovala pravice in ugled parlamenta, bo dobro, ako pa ne, bo slabo za njo in za vse zastopane narode.

Proti povišanju sladkornega davka. Razne nemške opozicijske stranke so dobile z novo zasilno vladno naredbo nov povod za svojo brezmejno agitacijo proti vladi in večini. Razni politični »velikani« prirejajo protestne shode ter z veliko vnamo slikajo svojim poslušalcem, kako občutno breme jim je naložila vlada z novim davkom. Schönerer, Wolf, Prade, Verkauf in Daszynski kar tekmujejo med seboj, kdo bo bolj rohnol proti Thunovi vladi. Vnema, ki jo kažejo ti možje sedaj za koristi trpečega ljudstva, je res nepopisna in njih verni sodrugi so se sedaj bolj ko kdaj poprej prepričali, da s temi možmi stoji in pade njih gmotni obstanek. Toda ravno imenovani matadorji imajo najmanj vzroka, rohneti zaradi tega na Thunovo vlado. O sedanjem povišanju davka na sladkor se je govorilo že pred par leti in državni zbor je bil že tedaj, ko je še trajalo zasedanje, dobro poučen o tej vladni zahtevi. Zakaj pa takrat ti možje niso pokazali svoje velike ljubezni do nižjih slojev in skušali preprečiti usodno povišanje? Državni zbor bi bil morda našel druga sredstva v pokritje državnih potrebščin, ko bi ravno ti kričači ne bili preprečili mirnih razprav v zbornici in onemogočili parlamentarnega dela. Krivda zadene toraj v prvi vrsti te »prijatelje« zatiranega ljudstva in se jim sedaj kaj malo poda najnovejše rogoviljenje.

Mirovna konferenca v Haagu je dovršila svoje delo, katerega vrednost pa nikakor ne odvaga precejšnih svot, ki so se v tej dobi potrošile na račun davkoplačevalcev posameznih držav in služile le v prijetno zabavo delegatov. Te dni so delegatje sestavili nekaj sklepni zapisnik, ki naj bo živa priča o »neumornem« trudu zastopnikov na mirovni konferenci. V zapisniku se najprej trdi, da je zastopnike neprestano vodila želja, kar najbolj ustreči velikodušni ideji provzročitelja te konference. Konečno pa pridejo na vrsto dovršena dela, in sicer: 1. pogodba glede mirne poravnave mejnarodnih preprirov, 2. pogodba glede določb in navad pri vojskah na suhem, 3. pogodba, na podlagi katere se raztegnejo določila genevske pogodbe iz l. 1864 tudi na vojsko na morju. Za temi pogodbami pridejo tri izjave, v katerih se svetuje, naj se prepove streljanje iz zrakoplovov, poraba takih krogel, ki pri eksploziranju širijo smrdljive ali strupene pline, ter takih, ki se razpočijo še le v človeškem telesu. Slednjič so v zapisniku še sledeče petere želje: Konferenca želi predvsem, da se kolikor možno omeje vojaška bremena, ki zelo obtežujejo prebivalstvo raznih držav, da se pregleda znana genevska pogodba in se morda v to svrhu skliče posebna konferenca, da se spremene določbe glede bombardovanja, glede rabe orožja in nekaterih manj važnih stvari. — Iz vsega je toraj razvidno, da se z uspehom ne morejo posebno pohvaliti in da je še vedno daleč izvedba ideje o splošnem razoroženju.

Francoski socialisti nameravajo prirediti meseca septembra v Parizu splošni shod francoske socialno-demokratske stranke, ozir. vseh posameznih socialističkih frakcij. Udeležilo se bo baje tega kongresa 800 do 1000 delegatov iz raznih krajev Francije. Na razgovoru bo med drugim tudi razpor, ki ga je provzročil v stranki, posebno med voditelji sodrug in vodja Millerand z vstopom v novo ministerstvo. Precejšen del socialističnih vodij namreč ni zadovoljen z njegovo politiko, posebno pa ne z možmi, ki sedé v Waldeck-Rousseau-ovem kabinetu poleg revolucionarja in komunista Milleranda. Jaurès, glavni vodja socialističke zveze, upa, da se na tem shodu do cela pojasne razmere in spravijo nezadovoljni element.

Misli starega, izkušenega apologeta o uživanju opojnih pijač.

III.

Naravno je, da gibanje proti pijančevanju zadeva vse sloje človeške družbe, pred vsemi omikance. Oni razumejo pomen celega vprašanja, na-nje se ozira rod, ki potrebuje pomoči, po njihovem vzgledu se ravna javni običaji. Vsaj med njimi ga skoraj ni, ki bi se ne pečal s socialnim vprašanjem; ni ga, ki bi tajil, da je zunanja beda večinoma le izraz znotranje npravne revščine; ni ga, ki bi ne bil prepričan, da se gospodarska beda ne da zboljšati brez npravnega prenovljenja. To ni pri nobenem drugem vprašanju tako jasno, kakor pri tem. Kaj pomagajo vse zakonske naredbe, ki prihranijo ljudstvu nekaj stotisočev, dokler ljudstvo vsako leto zapiva tisoče milijonov brez katerekoli koristi, v lastno pogubo, vse le iz divjega pohlepa po nesladnosti? Kak pomen ima gromenje zoper neznosno breme vojaščine, dokler dežela trikrat toliko prostovoljno in veselo znaša v gostilne! Kdo bo ljudstvo prepričal o grenki resnici, da mu ne more nihče pomagati, če samo ne sodeluje z zatajevanjem in žrtvovanjem, dokler se ne ustavlja razuzdanosti v najgrši obliki. Kako pa se bo ljudstvo spreobrnilo k zmernosti v uživanju ali k popolni zdržnosti, če so jim ravno tisti sloji najhujši vzgled uživanja, od katerih so v vsem odvisni. Bodimo pravični! Vedno grajamo le množice radi njih velikega uživanja. Pa kje ima nezmernost prav za prav svoj sedež? Tista nezmernost, ki se goji kot umetnost in veda ali šport, kakor nekaj poklic z vso dovtipno bistroumnostjo? Gotovo je ni najti v vrstah tako imenovanih delavcev, ampak v srednjih družabnih slojih.

Iz teh se mora pričeti tudi zdravljenje. Posebno korenito se mora začeti z zdravljenjem, kjer je zlo doseglo vrhunec: na visokih šolah. Pravimo, da so univerze vrhunec duševnega življenja. O tem se ne bomo prepirali. Na vsak način moramo priznati, da so na vrhuncu v porabi opojnih pijač in so najlepša priložnost nazorno spoznati, kam pridejo duševne zmožnosti in duševno delovanje, če opojne pijače narastejo čez pravo mero. Potem ko so gospodje 3 ali 4 leta prebili na univerzi, ne da bi bili dobili kedaj jasne pameti, ne da bi bili le eden dan popolnoma odprli oči, potem ko niso cela leta družega videli, ko »kneipo« in pisano čepico, gotovo pa ne učne dvorane ali knjižnice, komaj drugo knjigo, kakor zamazano pesmarico, tedaj stopijo v življenje s prepričanjem, da so oni nositelji moderne vede in hočejo v njenem imenu ukazovati v politiki in socialnem življenju, s tega stališča presojujejo nazore, vero in cerkev.

Sicer pa so tudi posledki temu primerni, in tudi ugled in upliv, ki ga imajo pri ljudstvu taki omikanci. Kaj naj si misli ljudstvo o možeh, ki so najboljši čas potratili v lenobi in razkošnosti, ki hočejo zdaj ljudstvu s palico ukazovati, ko sami čutijo, da so je potrebni.

Jasno je, da čaka v tem pred vsemi ravno katoliške dijake velika in resna naloga. Le pomilovati moram, ko slišim, da jim dajejo potuho, zdaj je čas, da se znoré. Bog varuj svet pred »znorelimi«. Kaj naj počne svet z ljudmi, ki obležijo, potem ko so premagali epileptičen napad ali besnost? Kaj družega, kakor da jih pošlje v kak zavod? In to naj stori v trenutku, ko bi moral biti mlad človek »dovršen« in bi moral človeštvu začeti koristiti in služiti. Ne, dijak se mora pripravljati, da nastopi resno življenje, da krepko in blagodosno deluje, da sveti človeštvu z zgledom. Če drugi tega ne storijo, če padajo, kakor utrjeni derviši, kakor ponočnjaki piškovci, tedaj je naloga katoliških dijakov, da pokažejo, da njih vera kaj velja, da v veri najdejo moč, ki jim pomaga v cvetu mladosti se zatajevati in se izebraziti v koristne ude in dobrotnike človeštva.

Koliko najresnejših misli je v zvezi z vprašanjem zmernosti! Vedno želim, naj bi ta vzvišena in resna zadeva bila Bogu v čast in v blagor krščanskega ljudstva!

Dnevne novice.

V Ljubljani, 26. julija.

(Našim Jeruzalemskim romarjem.) Na mnoga vprašanja, katera nam dohajajo od raznih strani o nameravanem romanji v sv. deželo, podajamo naslednja pojasnila. Romanje se bode vršilo, ako se začasno zglati do 300 romarjev. Kakor razmere sedaj kažejo, je za trdno pričakovati, da imenovano število dosežemo. Pogajanja s tržaškim Lloydom so imela toliko ugoden uspeh, da bode mogoče romanje tudi s 300 romarji, ne da bi se cena za vožnjo zvikšala. Ker pa moramo dne 15. avgusta konečno pogodbo skleniti z Lloydom, je lahko vsakteremu vdeležencu jasno, da moramo vsaj teden dni poprej imeti zapisnik romarjev dovršen in rešeno vprašanje, ali se bode romanje vršilo ali ne. Isto velja tudi glede nastanitve romarjev v Jeruzalemu. Tamkaj je treba takoj početkom avgusta definitivno izjaviti, se li romanje vrši ali ne. Odbor mora celo vrsto raznih zadev rešiti z raznimi ministerstvi, z južno železnico, z zavodi v Jeruzalemu, toraj ni vse jedno, kedaj se kdo zglati. Takozvani počakovci, ki vse odkladajo na zadnji dan, so povsodi največja opovira in ti ravno tako provzročijo, da se vse potovanje izjalovi. Naj se nikar nikdo ne izgovarja, češ, jaz se bom pozneje oglasil, enega bodo že še kam utaknili itd. Ako jih 20 ali 30 tako misli in dela, kakor ta, potem je nered gotov in vse romanje onemogočeno. Mi pozivljemo resno, da se vsi, ki se nameravajo udeležiti, zglatijo koncem julija, in oni, ki se doslej niso mogli odločiti, naj to storijo vsaj prvi teden meseca avgusta. Ako potem ugodno priliko zamudijo, naj se nikar ne izgovarjajo, češ, še par dni naj bi se bilo počakalo, pa bi se bil še jaz oglasil i. t. d. Doslej manjka nam le še malo čez 100 udeležencev in romanje je zagotovljeno. Duhovnike pozivljamo, da se romanja udeležijo v prvem razredu in ne v drugem. Razloček v ceni znaša sicer 40 gld., toda na to naj se nikar ne ozira. Na ladiji bode vsakteremu jasno, da je ta zahteva umestna. Tudi naprava altarjev na ladiji ni brez stroškov. Slovenske liste izven Kranjske prosimo, da te vrstice prijavijo.

(Posvečenje župne cerkve v Št. Petru.) Minolo nedeljo je presvetli knez in škof ljubljanski posvetil popravljeno župno cerkev in nove oltarje v Št. Petru na Dolenjskem. Slovesnost, katere se je udeležilo 17 duhovnikov, med njimi preč. gospoda gen. vikarij Flis in novomeški prošt dr. Elbert, je trajala do 1. ure. Popoldne je presvetli knez obiskal na Otočcu grofa Margherija, kateri se je udeležil tudi cerkvene slovesnosti, ter g. Ulma v Klevežu. V ponedeljek je Presvetli obiskal šolske sestre v Šmihelu in frančiškanski samostan v Novem mestu ter se zvečer vrnil v Ljubljano.

(Mesarski most.) Piše se nam iz meščanskih krogov: Znano je v obče, kako da je z mesarskim mostom, v kakšnem stanu da je, in da je dognano bilo pred nekaterimi leti in lansko leto zopet, da se mora nov most napraviti na mestu, kjer stoji stari most. Ali vkljub temu, da se je bila že odkupila nekdanja Urbasova hiša, za katero so bližnji sosedi prispevali po več sto, tudi 1000 gld., in se je vsled tega odprla pot do južnega kolodvora čez Reseljevo cesto, in se je čez mesarski most začel živahen promet, vendar stoji še vedno stari, lesen most, kateri je na slabih nogah in se pod težkimi vozovi kar maje in se bode moral že iz policijsko-varstvenih ozirov skoro zapreti, da se ne pripeti za ljudi in živino velika nesreča. Menda ni treba dokazov, da se čez dotični most prevaža več kakor čez vse druge v Ljubljani skupaj. Povdarjamo, da se vse prebivalstvo izhodnega in severnega ozemlja glavnega mesta živo zanima, da se skoro napravi že davno obetani in željno pričakovani novi most, ki naj bi se v spomin polstoletnega vladanja našega cesarja krstil »Cesarja Fran Josipa most«. Novci za zgradbo mostu so že davno pripravljeni, in zato ni umeti, čemu se z zgradbo odlašajo; ozir na osušenje barja se nam zdi, da je le izgovor. Prebivalci Šentpeterskega in Karlovskega predmestja, Poljanske in Reseljeve ceste, Streliških ulic in Domobranskih ulic, Glavnega, Cesarja Josipa

in Vodnikovega trga smo v tej težnji in zahtevi zjedinjeni in brez vse dvombe, da je z nami tudi vse vojaštvo iz vseh treh vojašnic, kakor tudi »Južna in Dolenjska železnica«, to je nad polovico mesta. Prosimo nujno mestni zastop, naj ne odlašaja in naj se loti dela, čegar živa potreba se je že davno pripoznala. — Ugovarjalo se je, da se bo začelo osušenje barja, in bi kazalo čakati z zgradbo mostu, da bo Ljubljana regulirana. Tako so pravili in pisali pred dvema letoma, kateremu izreku moramo odločno ugovarjati, ker smo previdni in znamo računati. Tistega časa, ko bo barje osušeno, bo le malokateri izmed nas čakal. Novi most pa je živa potreba precej, če si noče mestni zastop nakopati neizmerne odgovornosti z daljnim odlašanjem, in toliko večja je ta potreba, ker se kmalu zgradi nov kolodvor južne železnice. Pa vsakdo tudi lahko prevede, da regulacija vodne struge Ljubljane ne more resno ovirati nemudne zgradbe mosta, saj je naravno, da bo treba mostno vzglavje na obeh obrežjih do trdnih tal napraviti, torej precej pod sedanjim stružnim vzočjem, tako da ne bo rečena struga nikakor vplivala na zgradbo mosta, in to ne bo in ne more izvedencem pač nikake težave delati. Tudi se nam zdi potrebno, mestni zastop opozarjati, da izmed vseh sedanjih mostov ni eden tako trden, da bi se mogle čezenj tudi prav težke tvarine prevažati, n. pr. stroji, ako bi se tekom časa napravila kakšna tovarna, kakor se že na to misli. Vsi ti navedeni podatki so pač take važnosti, da jih mestni zastop ne more in ne sme prezirati.

(Uradniške kavelje.) »Narodnim Listom« se poroča z Dunaja, da hoče finančni minister dr. Kaizl odpraviti uradniške kavelje, ker so stroški uprave višji, nego eventualne defraudacije. Uradniki dobe svoje kavelje v dveh ali treh letih.

(Novoljubljeni odbor »Glasbene Matice«) se je v svoji prvi seji sestavil tako-le: Predsednik dr. Andrej Ferjančič, podpredsednik Anton Svetek, računski svetnik; solski nadzornik Matej Vodusek, gimn. profesor; namestnik Fran Kobler, sodni tajnik; tajnik Anton Svigelj, odvetn. koncipijent; namestnik Engelbert Gangl, mestni učitelj; blagajnik Pavel Lozar, prokurist; namestnik Anton Petrovčič, računski revident; knjižničar Anton Razinger, mestni učitelj; namestnik Lavoslav Schwentner, knjigar; gospodar dr. Josip Kušar, odvetnik; namestnik dr. Pavel Drachsler, fin. prokurator koncipijent; preglednik poverjenjstva Josip Juh, računski asistent; namestnik Fran Gerbič, glasbeni profesor. Odbor je sklenil izdati tiskano izvestje o vsem letošnjem društvenem delovanju. Vzlic temu se obrača do vseh tistih poverjenikov, ki dosedaj še niso ustregli pismenemu pozivu in še ne poslali poročila, da to store čim najhitreje. Tudi prosi vse, ki so se lansko in letošnje leto prijavili kot člani in dobili muzikalije, naj vpošljejo članarino, da se morejo njih imena uvrstiti v imenik, kateri se bo dodal izvestju.

(Umrl.) je včeraj v Ljubljani vpokojeni okrajni glavar Viktor pl. Raab, star 80 let.

(Kopališče v Kamniku.) Že nekaj let slovi naš prijazni Kamnik kot kopališče po Kneippovi metodi. Mesto ima vse pogoje za to: krasno lego pod planinami, svež zrak, lepa šetališča, prijazne ljudi in — studeno vodo. Tudi cene so primerne. Kdor potrebuje odpočitka in vodnega zdravila za bolne ude in vznemirjene živce, pač brez potrebe sedaj hodi v daljni Würshofen ali druge nemške kraje. V Kamniku dobi vse, česar v tem oziru potrebuje. Do 15. t. m. je bilo v Kamniku, kakor povzamemo tiskanemu imeniku tujcev, 159 strank z 295 osebami.

(Nevarnega tatu) so v nedeljo orožniki vjeli v Stožcrah na Posavju. Ptiček sliši na ime Franc Aleša, ki je dne 8. junija ušel iz zapora v Škofji Loki. Aleš je leta 1897 odnesel Uršuli Šiška v Hrastju pri Ljubljani 1862 gld. 50 kr., lansko leto Fr. Kuclerju na Viču 160 gld. in letos v sušcu Uršuli Likovič v Sneberjah denarja in blaga za 241 gld.

(Ogenj.) Dne 21. t. m. je ogenj upepelil L. Kukelj-u na Dobravi pri Škocijanu hišo, hleve in kozolec. Škode je do 2500 gld.

(Umor.) Dne 24. t. m. zjutraj so našli 30 let staro Jožefo Grubar poleg njene hiše pri Sp. Suhadolu, občina Brusnice grozovito razmesarjeno.

Njen mož je v Ameriki, in hudodelec je menda iskal denarja pri njej. Orožniki zasledujejo zverino.

(Keze) so bile na Kranjskem v minolem letu stavljene 13.765 osebam, stroški so znesli 4608 gld. 35 kr.

(Književnost.) Ravnokar smo dobili IV. zvezek petega letnika »Zore«, ki izhaja na Dunaju kot glasilo slovenskega katoliškega dijaštva. Vsebina: Bogdan Kazak: Pismo o ljubezni. — Bajda Kazak: Dijak, liberalizem in socialno vprašanje. — Kazak Salop: Iz življenja moderniča. — Al. Peterlin: Novomašnikoma. — I. Bergant: Vodilne ideje naše dobe II. — Rado Kosár: Februarški večer. — Fosforič: Ciprijan Istinič. — Glasnik: Dr. Missia — kardinal. — Več luči. — Prva številka novega letnika izide 1. novembra. Toplo priporočamo »Zoro« vsem slovenskim rodoljubom, gg. akademikom pa izrekamo priznanje na njihovem trudu in odločnosti.

(Zgubila) se je že 13. t. m. 14letna Frančiška Kavčič z Brekovec pri Žireh. Kdor vé, kodi se dekle potika, naj bi naznanil Ignaciju Kavčiču, Brekovec pri Žireh.

(Ukradena trobojka.) Povodom prihoda tržaškega namestnika je županstvo na meji Ločnik-Podgora razobesilo poleg cesarske tudi slovensko zastavo, a neznan človek je slovensko trobojnico odnesel. Ta dogodek so naznanili namestniku, ki je ukazal preiskavo.

(Iz goriške nadškofije.) Minolo nedeljo so bili posvečeni v mašnike gg. četrtoletniki: Jos. Abram iz Štanjela, M. Kragelj iz Klavž, K. Oblak iz Koprja, I. Seljak iz Podmelca, C. Vuga iz Solkana; tretjeletniki: I. Kunšič iz Gorij na Gorenjskem, P. Tanin iz Strasolda, G. Russian in Muše, B. Spagnal iz Rude.

(Občni zbor Alojzijevejšča v Gorici) se je vršil 17. t. m. Predsednik č. g. dr. Jos. Pavlica je poročal o društvenem delovanju. Uspehi so bili izredno dobri. Več dijakov je odličnjakov. Dohodkov je bilo 7355 gld. 99 kr., stroškov 7260 gld. 72 1/2 kr.; dolga ima društvo še 1500 gld. Blagajnik toplo priporoča, naj bi se nabirali poljski pridelki za zavod. Sprožila se je misel, da se osnuje domača pripravljavnica. Izvoljeni so bili dosednji odborniki, le mesto č. g. V. Kovačiča je bil izvoljen č. g. Fr. Setničar.

(Na ženski pripravnici v Gorici) so zrelostne preskušnje končali 20. t. m. Oglasilo se jih je 66, in sicer javnih gojenk 20 Slovenk, 27 Italijank, zasebnih 15 Italijank in 4 Slovenke. Z odliko so naredile izpite: 5 Slovenk za slovenske in nemške šole, 1 Slovenka za slovenske, hrvaške in nemške šole, od italijanskih kandidatinj 11.

(Na strokovni šoli v Gorici) za umetno vezenje in šivanje je bila letos 101 učenka. Ta šola je velikega pomena za tamošnje ženstvo, kar je pokazala razstava.

(Na slovenski mestni šoli v Gorici) je bilo letos 246 otrok, in sicer 185 dečkov in 61 deklic. Nad 200 otrok so morali zavrniti, ker ni bilo prostora. »Šolski dom« pa je štel 356 slov. otrok in v obe vadnici jih je hodilo okoli 350. Torej je v Gorici nad 1000 slovenskih otrok pohajalo ljudske šole. Seveda je tudi na italijanske šole hodilo precej slovenske mladine. Še vedno ni rešeno vprašanje glede slovenske mestne šole v Gorici.

(Otroški vrtec v Devinu.) Goriško društvo »Šolski dom« je letos v Devinu osnovalo otroški vrtec, ki ga je obiskavalo 42 slovenskih otrok. Ta vrtec je bil jako potreben, kajti Italijani napenjajo vse sile, da bi Devin poitalijančili.

(Iz Soče) so te dni potegnili blizu Kanala kovača iz Deske, katerega klobuk so bili našli ob Soči. Mrtvec je imel zvezane roke, kar kaže, da se je zgodil zločin.

(Strelna) je te dni po Goriškem na mnogih krajih napravila škodo. V ponedeljek zjutraj je udarila v tovarno gospoda M. Sušiča med soškim mostom in Stračicami. Škode je do 2000 gld.

(Toča) je v nedeljo zvečer pobila na Brdih na Goriškem: zadela je Krasno, Vederjem, Višnjevem, Šmartno in Vojsko. Po noči je pobila še po Banjšicah, da so morali žito kositi.

(V Devinu) so bili minolo leto v septembru znani izgredi. Zatožena je bila tudi tamošnja učiteljica, gdč. Lavra Scholz, da je prigovarjala ljudem, naj napadejo hišo italijanske »Lege«. Deželno sodišče v Trstu jo je 18. novembra popolnoma oprostilo. A šolsko oblastvo je vsled one

ovadbe pričelo proti njej disciplinarno preiskavo, ki je trajala celih devet mesecev. Tudi ta preiskava se je končno za učiteljico ugodno končala. Resnica je sicer prišla na dan, a kdo jej povrne devetmesečno muko?

(Vesele »šagre« žalosten konec.) V ponedeljek so na Proseku nadaljevali nedeljsko »šagro«. Prišlo je nekaj mladeničev, ki so hoteli plesati. Fran Rupelj, ki je bil priredil ples in skrbel za red, ni hotel dovoliti. Nato skoči 25 letni Ivan Ukmar z nožem proti Rupelju in ga sune v trebuh. Nevarno ranjenega Ruplja so prenesli v bolnico. Ta dogodek zopet kaže, da so taki plesi le v pogubo ljudstvu.

(Adolfo Codermaz) je zatožen zaradi motenja javnega miru. Obravnava bode pred porotniki v Inomostu. Zagovarjal ga bode dr. Luzzatto. Codermaz je skušal doseči, da bi se obravnava vršila v Gorici, a dotično pismo na goriškega župana so zasačili.

(Nesreča na torpedovki »Adler«.) Torpedovka »Adler« pod poveljstvom kapitana Schwarzla je minulo soboto vozila iz Toleda v Pulj. Pet milj od kraja je ob 3. uri popoldne na ladiji počil kotel, da je ves srednji del ladije zletel v zrak. Trije mašinsti (Deotto, Siegl in Ulipič) so bili takoj mrtvi; mrtev je bil tudi nadporočnik pl. Grabmayer, težko sta bila ranjena dva mornarja, ki bodeta jedva okrevala, dva druga sta dobila težke opekline. Ker je bila torpedovka brez stroja, niso mogli h kraju. Šele proti večeru so se izkrcali na otok Hvar ter brzojavili v Split. V nedeljo zjutraj je ladija »Komet« mrtve in ranjence prepeljala v Split, kjer je bil popoldne sprevoz. Udeležilo se ga je nad 1000 vojakov, zastopniki vseh oblastev in stolni kapitelj, na vseh javnih poslopih so bile črne zastave v znak žalovanja.

Karol Ruech, načelnik.

(Zahvala gasilnega društva na Škofljici.) Svečano otvoritev gasilnega društva na Škofljici dne 16. t. m. so posebno povzdignili presvetli knez in škof dr. Anton Bonaventura Jeglič z jedrnatim ogovorom ognjegascem, nadalje »Zaveza gasilnih društev« z načelnikom g. Dobrletom ter gospodična Tinica Ogorelec s srčnim milim pozdravom. Vsem vrlim ognjegascem iz Ljubljane, Št. Vida nad Ljubljano, Spodnje Šiške, Most, Bizovika, Iga, Šmarja in oddaljenega Trebnjega, vseh nad 150, vsem bodi srčna zahvala in bratski: Na pomoč! — K sijajni slavnosti pripomogli so tudi veleč. gosp. A. Drobnič, dekan v Šmarji s sosedno duhovščino, gosp. Fr. Ks. Trošt, nadučitelj in načelnik gasilnega društva na Igu, koji je s krepkim in vspodbudno lepim slavnostnim govorom povzdignil slavnost. Zahvaljujemo nadalje g. I. Petriča, učitelja v Rudniku, ter gosp. Jerančiča, ki sta neumorno sodelovala za gmotni uspeh našega društva. Vrlim »Slavcem« za prekrasno petje, kakor tudi vsem gostom bodi naša zahvala, ravno tako tudi gospodični E. Šmit in njeni tovarišici.

Odbor.

(Zahvala.) Splošna delavska bolniška podpora blagajnica v Tržiču je prejela od gospoda ces. svetnika Ivana Murnika v dar 40 kron, za kar se mu najsrčneje zahvaljuje.

Društva.

(»Podpornemu društvu za slovenske visokošolce v Gradcu«) je došlo izza zadnjega izkaza več novih podpor, ki so jih dali: Slavna posojilnica na Vranskem 15 gld.; slavna kmetiška posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani 20 gld.; gospod Anton Kupljen, hišni posestnik v Celju, 2 gld.; gospod dr. Karol Glaser, c. k. gimn. profesor v Trstu, 2 gld.; slavno slovensko omizje v gostilnici Brunner v Beljaku, 5 gld.; gospod Alojzij Knafelc, uradnik državne železnice v Beljaku, 1 gld.; slavna posojilnica v Brežicah 15 gld.; slavna hranilnica in posojilnica v Smarju pri Jelšah 20 gld.; slavna Goriška ljudska posojilnica v Gorici 25 gld.; gospod dr. Karol Strekelj, vseučiliški profesor v Gradcu, 5 gld.; gospod Franč. Hauptman, c. k. profesor na učiteljski v Gradcu, 5 gld.; gospod dr. Gregorij Krek, vseučiliški profesor in ustanovnik društva v Gradcu, 3 gld. 80 kr.; visoki dež. zbor kranjski 200 gld. Gospod Franč. Robič, c. k. profesor, državni in deželni poslanec ter deželni odbornik v Gradcu, je poslal med štajerskimi deželnimi poslanci nabrano vsoto 50 gld., h kateri so darovali poslanci gg.: Dr. Ivan Dečko, odvetnik v Celju, 5 gld.; dr. Fr. Jurtela, odvetnik v Ptuj, 5 gld.; Mih. Lendovšek, župnik v Makolah, 5 gld.; Frančišek Robič, c. k. profesor, 10 gld.; dr. Franč. Rosina, odvetnik v Ljutomeru, 5 gld.; dr. Josip Sernek, odvetnik v Celju, 10 gld.; Ivan Vošnjak,

posestnik v Šoštanju, 5 gld.; Jožef Žičkar, župnik v Vitanju, 5 gld. — O svojem času že izkazano, po gospodu prof. Franč. Vadnjalu v Ljubljani nabrano vsoto 7 goldinarjev so zložili gospodje: M. P., 1 gld. 20 kr.; dr. Ivan Svetina, c. k. gimn. profesor, 1 gld.; Anton Bartel, c. k. gimn. profesor, 1 gld.; Martin Petelin, c. k. gimn. profesor, 1 gld.; I. Dežman, trgovec, 1 gld. in Franč. Vadnjal, tedaj nam. gimn. učitelj v Ljubljani, 1 gld. 80 kr. — K zadnjič omenjeni, po istem gospodu v Novem mestu nabrani vsoti 33 gld., so darovali gospodje: dr. Edvard Volčič, c. k. sodni tajnik, 1 gld.; Franč. Jeraj, c. k. gimn. profesor, 2 gld.; Franč. Ravnika, c. k. davkar, 1 gld.; Josip Žure, župan, 1 gld.; dr. Seb. Elbert, inful. prost, 1 gld.; A. Smola, c. k. sodni svetnik, 1 gld.; J. Munda, c. k. sodni svetnik, 1 gld.; Josip Grdešič, c. k. predsednik okrožne sodnije, 5 gld.; dr. Anton Rogina, c. k. pristav, 2 gld.; Anton Levec, c. k. sodni svetnik, 1 gld.; T. Vidic, c. k. poštni oskrbnik, 1 gld.; Jeglič, c. k. poštni asistent, 1 gld.; dr. Vladimir Žitek, odvetnik, 3 gld.; dr. Albin Poznik, c. k. notar, 2 gld.; J. Novak, načelnik žel. postaje, 1 gld.; J. Krajec, tiskar, 1 gld. 50 kr.; gospa Medvedova, soproga posestnika in trgovca, 50 kr.; Bohuslav Skalicky, tehn. voditelj, 1 gld.; gospa Alojzija Pintar, soproga posestnika, 1 gld.; Josip Ogoreutz, trgovec, 1 gld.; Blaž Dolinšek, c. k. sodni tajnik, 2 gld.; Franč. Vadnjal, c. k. profesor, 2 gld. — Vsem darovavcem izreka odbor najpriznnejšo zahvalo ter priporoča zgoraj imenovano društvo tudi nadalje; njegovo uspešno delovanje je razvideti iz tega, da je v minolem šolskem letu razdelilo 1680 goldinarjev podpor. Darila sprejema hvaležno društveni blagajnik g. Francišek Železinger, c. k. gimn. profesor v Gradcu (Zinzendoristrasse 32).

(Kmetijska družba.) [Konec.] Družbeno uradno glasilo »Kmetovalec« je l. 1898 izhajalo že XV. leto ter se ga je tiskalo 5000 izvodov. Ker se je list zelo razširil, so mu čimdalje dohajali inserati, in njih donesek je pokrival precejšen del stroškov za list. Za družabnike nemške narodnosti je glavni odbor naročil tudi za leto 1898 na račun družbe nemški kmetijski list »Oeconom«.

Poleg izvršitve sklepov lanskega občnega zbora in vodstva družbenih zavodov in podjetij je glavni odbor (oziroma predsedništvo, tajništvo in družbena pisarna) oskrboval vsa tekoča opravila družbena ter tudi, kadar je le bilo mogoče in umestno, pospeševal domače kmetijstvo. Družbena pisarna je rešila l. 1898 1717 prav uradnih aktov, katerih izvorniki, oziroma prepisi so spravljani v družbeni registraturi, in 19.422 opravičnih spisov o strokovnih vprašanjih, o poizvedbah, o prodaji semen, strojev, knjig itd. (proti 17.223 v prejšnjem letu.) Izmed posameznih ukrepov glavnega odbora za pospeševanje kranjskega kmetijstva v obče ter posameznih kulturnih vrst posebej glavni odbor omenja naslednjih, katerih je nekoliko izvršil s svojim denarjem, nekoliko pa s podporami visokega c. k. kmetijskega ministerstva in visokega deželnega zbora kranjskega. Kmetijsko rastlinstvo je glavni odbor pospeševal s tem, da je udom naročal dobrega semena, v prvi vrsti ruskega lanenega semena, predenice čistega detelnega semena, raznih žit in krompirja. — Oddal je 251 strankam 10.120 kg originalnega ruskega lanenega semena, 1114 strankam 9186 kg detelnega semena in 298 strankam 37.308 kg raznih drugih semen. Denarni promet za semena je znašal 18.000 gld. — Posebno dobri so bili to leto trajni družbeni uspehi pri uvažanju in porabi umetnih gnojil. Leta 1898 se jih je porabilo 150 vagonov, docim se jih je l. 1897 porabilo 90 vagonov, in sicer so jih naročali skoraj izključno kmetijski posestniki. V obče je družba priskrbelo umetnih gnojil 1044 naročnikom. Denarnega prometa je bilo pri umetnih gnojilih okroglo 80.000 gld. Vinstvo je družba pospeševala s tem, da je posredovala dobavo zanesljivo dobre in cene modre galice. Naročila je je 100.000 kg ter jo je oddala po znižani ceni. Denarnega prometa je pri tem družba imela kakih 50.000 gld. Na prošnjo glavnega odbora je visoki deželni odbor plačal voznino od Ljubljane do podružnic, tako da so vinšćaki prav poceni dobili zanesljivo dobro modro galico. Po znižani ceni je družba oddala tudi 115 trtnih škropilnic. Družba je več podružnicam izprosila državne, oziroma deželne podpore za njih ameriške trtnice in za poskusne vinograde. — Sadjarstvo je družba tudi to leto zelo pospeševala, kakor druga leta, in sicer v prvi vrsti s tem, da je oddala mnogo tisoč sadnih drevesc. Več podružničnih drevesnic so pregledali družbeni organi, in družba je drevesnicam izprosila izdatne državne in dež. podpore. — Govedorejo je družba pospeševala s tem, da je oddajala čistokrvne bike plemenjake ter je prirejala premovalje. Z državno podporo je družba nakupila in l. 1898 oddala živinorejcem za polovico kupne cene 8 čistokrvnih bikov plemenjakov muricodolske, 12 belanske in 8 simodolske pasme. Živinorejcem, kateri so imeli iz državne podpore kupljene bike nad dve leti, je družba izplačala 370 gld. nagrad. — Premo- vanja goveje živine so bila, kakor je sklenil občni zbor, v Litiji, v Trnovem in na Bledu. — V po-

speševanje ovčarstva je družba, kakor prejšnja leta, tudi l. 1898 kupila ovnov berga- maske pasme ter jih je za četrtino kupne cene oddala posestnikom, ki se pečajo z ovčarstvom. — Tudi svinjerejo je družba pospeševala s tem, da je oddajala prašičke za plemje, in sicer velike bele angleške pasme (jorkširske); l. 1898 jih je po deželi razdelila 56 za polovico kupne cene. — Čebelarstvo je za našo deželo važna kmetijska panoga; vender je mogla družba zadnja leta le malo storiti zanje. Ker je čebelarstvo pri nas vedno bolj propadalo, je glavni odbor sklenil, uvesti stroga sredstva, da se zopet povzdigne, ter je v to svrhu ustanovil čebelarsko društvo, ki se samostojno bavi edino le s čebelarstvom. Tudi glede razširjanja kmetijskih strojev je glavni odbor uspešno deloval vsled deželne podpore. V ta namen je dal več podružnicam podpore za na- kup dobrih kmetijskih strojev v skupno porabo. Nakupilo se je več škropilnic zoper peronosporo, žitnih čistilnikov, travniških bran, sesalk za gnoj- nico, posnemalnikov itd. Kolikor je glavni odbor vzmogel, je podpirali tudi kmetijski pouk; vzdrževal je deloma podkovsko in gospodinjstvo šolo, izdajal kmetijske poučne spise itd.

Narodno gospodarstvo.

Tomaževa žlindra.

Zahvaljuje se ugodnimi pogoji nakupovanja umetnega gnojila Tomaževe žlindre nazna- njamo vsem zadrugam članom »Gospodarske zveze«, da je za-nje cena pri 100 kg. 20 kr. nižja ko pri »Kmetijski družbi« od ljubljanskega kolodvora.

Tedaj stane 100 kg. Tomaževe žlindre od Ljubljane in sicer pri

	»Gospodarski zvezi«	»Kmet. družbi«
18%	2.64 gld.	2.84 gld.
17%	2.48 "	2.68 "
16%	2.32 "	2.52 "

Vse došlo umetno gnojilo se bode v Ljub- ljani preskušalo in se določijo preskušnje na dunajsko preskušališče, da se razvidi, ako blago res odgovarja naročenemu.

Vsem onim, kateri so že naročili to umetno gnojilo, pa nam niso pisali, koliko procentno že- lijo, bomo naročili 17procentno. Oni pa, kateri še niso naročili, naj se oglasiijo do konec tega meseca.

Kajnit.

To umetno gnojilo je sedaj denaturirano in ni potreba več posameznih naročilnih listov, ampak se lahko prodaja kakor vsako drugo blago, zato ga sedaj lahko zadruga naročujejo in potem na drobno razpečavajo.

„Gospodarska zveza“.

Ravnatelj: Sajovic.

Telefonska in brzojavna poročila.

Solnograd, 26. julija. Včeraj popolu- dne je župan Scheibl dobil odlok deželne vlade, katera je ustavila sklep občinskega za- stopa proti § 14. in zvišanju davka od slad- korja.

Inomost, 26. julija. Državno pravd- ništvo toži šaljivi list »Scherrer« zaradi mo- tenja vere po § 303.

Opava, 26. julija. Posl. Kaiser je na nekem shodu govoril, da mora nemška opo- zicija do skrajnosti nadaljevati boj proti se- danji vladi, ter je predlagal proti § 14. re- solucijo, ki je bila soglasno vsprejeta.

Belgrad, 26. julija. Preiskovalni sodnik v Milanovi aferi je včeraj oprostil nekaj ob- tožencev, mej temi tudi radikalca Jakovića in dr. Georgjevića.

Belgrad, 26. julija. Govori se, da so še več oseb zaprli; časniki ne smejo ničesa poročati o tem. Včeraj se je pričel nagli sod. Min. uradnik Dragubijak je obsojen na 10 let zaradi žaljenja veličanstva, mornar Stanković na eno leto, ker se je ustavil policiji, trgo- vec Svetković na poldrugo leto zaradi žalje- nja veličanstva.

Rim, 26. julija. Kardinal Mazella je dobil od sv. očeta nalog, da proučuje kršč.-soc. gibanje v raznih državah.

Pariz, 26. julija. Ministerski predsednik je ukazal, da policija strogo pazi na gibanje monarhistov.

Pariz, 26. julija. Vojno sodišče v Ren- nesu je pozvalo k razpravi skupno 70 prič, mej katerimi so večinoma možje, ki jih je

zaslišalo kasacijsko sodišče. Novi so z malo izjemo samo člani prvega vojnega sodišča.

Petrograd, 26. julija. Pogreb prestolo- naslednika Jurija se vrši 2. avgusta.

Bruselj, 26. julija. Pod predsedstvom vodje Bernarda se je vršil včeraj skupni shod katoliških in neodvisnih delavskih dru- štev belgijskih, katerega se je udeležilo nad 200 odposlancev. Več govornikov se je iz- razžalo za popolno razumno zastopstvo v parlamentu, konečno je bila vsprejeta na- slednja resolucija: Zborovalci izrekajo željo, da zbornica še v tem zasedanju preosnuje volilni red na način, da se po vsej deželi uvede popolno razumno zastopstvo, in pri- čakujejo, da najde v to svrhu potrebna sred- stva in pota.

Kapstadt, 26. julija. Poročila nekaterih listov, da namerava odstopiti predsednik Krüger, se dosedaj še niso uresničila in tudi ni dokaj verjetno, da bi Krüger res demi- sioniral, ker uživa popolno zaupanje ljud- skega zastopa.

Umrli so:

24. julija. Antonija Watzin, mestna uboga, 83 let, Kar- lovska cesta 7, ostarelost.

25. julija. Viktor Raab pl. Rabenau, c. k. okrajni glavar v p. 79 let, Rožne ulice 41, ostarelost. — Josip Verbič, uradnega služe sin, 4 mes. Vodmat 21, črevesni katar,

V bolnišnici:

19. julija. Marijana Pikš, tovarniška delavka, 39 let, legar. — Katarina Škerlj, mizarja vdova, 63 let, kronična plućnica.

21. julija. Jakob Jeraj, delavca sin, 3 leta, škrlatica.

23. julija. Marija Kolnič, strežnica, 52 let, jetika.

24. julija. Balbina Kosmač, dekla, 22 let, jetika. — Eliza Pretnar, strežnica, 35 let, jetika. — Antonija Sikola, mestna uboga, 50 let, vsled raka.

Cena žitu na dunajski borzi

dné 25. julija 1899.

Za 100 kilogramov.

Pšenica za jesen . . .	gl. 8.39 do gl. 8.41
Rž za jesen . . .	» 6.89 » » 6.91
Turšica za sept.-okt. . .	» 5.05 » » 5.07
Oves za jesen . . .	» 5.73 » » 5.75

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m., srednji zračni tlak 736.0 mm.

Dan	Čas opazo- vanja	Stanje barometra v mm.	Tempera- tura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm.
25.	9. zvečer	736.0	19.7	brezv.	oblačno	
26.	7. zjutraj	738.1	15.1	sr. jug	megla	0.0
	2. popol.	738.1	27.7	sr. vzr.	del. oblak.	

Srednja včerajšnja temperatura 19.2°, normale: 19.9°.

Vabilo

k

XIV. redni veliki skupščini

družbe sv. Cirila in Metoda

na Vrhniki

četrtek, dné 3. avgusta 1899. leta.

Vspored:

- I. Sv. maša ob 9. uri pri Sv. Trojici.
- II. Zborovanje ob polu 11. uri v »Katoliškem domu«.
 1. Prvomestnikov nagovor.
 2. Tajnikovo poročilo.
 3. Blagajnikovo poročilo.
 4. Nadzorništva poročilo.
 5. Poročilo jedne tretjine družbinega vodstva. Po pravih izstopijo letos naslednji udje družbinega vodstva: 1. Tomo Zupan, 2. Iv. Hribar, 3. A. Koblar, 4. Luka Svetec.
 6. Volitev nadzorništva (5 članov).
 7. Volitev razsodništva (5 članov).

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Ljubljana, dné 24. julija 1899.

Prvomestnik:
Tomo Zupan.

Podpredsednik:
Luka Svetec.

Pristavek.

1. Predvečer, dne 2. avgusta t. l. naj se ob 8. uri p. n. skupščinarji in p. n. Ljubljancje prijateljsko snidejo na vrtu gostilne gospoda Ferlinca (pri »Zvezdi«). — Pevske točke bo izvajalo družbi sv. Cirila in Metoda posebno naklonjeno slav. »Slovensko trgovsko pevsko društvo«.
2. Dne 3. avgusta odhod iz Ljubljane z navadnim vlakom ob 7. uri 5 minut zjutraj.
3. Po zborovanju skupni obed na čitalničnem vrtu ob 1. uri. Radi obeda se je udeležencem zglasti do 1. av- gusta z naslovom: »Čitalnica« na Vrhniki. — Kuvert brez vina stane 1 gld. 50 kr.
4. Odhod z Vrhnike ob 5. uri 10 minut pop.

Vozni red avstrijskih državnih železnice, veljaven od 1. junija 1899.

Prihajalni in odhajalni čas označen je v **srednje-evropskem času**. Srednjeevropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 2 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

- Ob 12. uri 5 min. po noči** osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genova, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, na Dunaj via Amstetten.
- Ob 6. uri 54 min. zjutraj** mešani vlak v Kočevje in v Novo mesto
- Ob 7. uri 5 min. zjutraj** osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vari, Heb, Francove vare, Karlove vari, Prago, Lipsko.
- Ob 11. uri 50 min. dopoldne** osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj.
- Ob 1. uri 5 min. popoldne** mešani vlak v Kočevje in v Novo Mesto.
- Ob 4. uri 2 min. popoldne** osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genova, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.
- Ob 5. uri 41 min. popoldne** osebni vlak v Podnart ob nedeljah in praznikih.
- Ob 6. uri 55 min. zvečer** mešani vlak v Kočevje in v Novo Mesto.
- Ob 7. uri 15 min. zvečer** osebni vlak v Lesce-Bled.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.)

- Ob 5. uri 46 min. zjutraj** osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Solnograda, Linca, Steyra, Gmunden, Ischl, Aussee, Pariza, Geneve, Curiha, Bregenca, Inomosta, Zella ob jezeru, Ljubnega, Celovca, Beljaka, Franzensfeste.
- Ob 7. uri 55 min. zjutraj** osebni vlak iz Lesce-Bleda.
- Ob 8. uri 21 min. zjutraj** mešani vlak iz Kočevja in Novega Mesta.
- Ob 11. uri 17 min. dopoldne** osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Genova, Curiha, Bregenca, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Celovca, Linca Pontabla.
- Ob 2. uri 32 min. popoldne** mešani vlak iz Kočevja in Novega Mesta.
- Ob 4. uri 37 min. popoldne** osebni vlak z Dunaja, Ljubnega, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla.
- Ob 8. uri 42 min. zvečer** iz Podnarta ob nedeljah in praznikih
- Ob 8. uri 48 min. zvečer** mešani vlak iz Kočevja in Novega Mesta.
- Ob 9. uri 6 min. zvečer** osebni vlak z Dunaja via Amstetten in Ljubno, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Linca, Steyra, Solnograda, Beljaka, Celovca, Pontabla.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.)

- Ob 7. uri 23 min. zjutraj** v Kamnik.
- " 2. " 05 " popoldne " "
- " 6. " 50 " zvečer " "
- " 10. " 25 " " " (le ob nedeljah in praznikih).

Prihod v Ljubljano (drž. kol.)

- Ob 6. uri 56 min. zjutraj** iz Kamnika.
- " 11. " 08 " dopoldne " "
- " 6. " 10 " zvečer " "
- " 9. " 55 " " " (le ob nedeljah in praznikih).

Lokalna železnica Ljubljana-Vrhnika.

Odhod:

- Ob 7:15 zjutraj
" 1:55 popoldne
" 7:03 zvečer

Prihod:

- Ob 6:34 zjutraj
" 12:29 popoldne
" 6:04 zvečer.

Montinit, pritrjevalano sredstvo za kamenje, kovino, lesovje itd., priporoča gg. **kamnosekom** in ključarskim mojstrom tvrdka **BRATA EBERL**, edina zaloga za Kranjsko, v Ljubljani, Frančiškanske ulice.

Vnanja naročila proti povzetju. 228 27 11-4

Jayna zahvala.

Slavna I. dolenska posojilnica v Metliki darovala je za gradnjo grško-katoliške cerkve »sv. Cirila in Metoda« v Metliki svoto 50 gld. Na veledušnem daru izreka podpisani odbor svojo srčno hvalo.

V Metliki, dne 24. julija 1899.

Odbor za gradnjo grško-katoliške cerkve
„sv. Cirila in Metoda“:

Tajnik:
Ilija Hranilović s. r.

Predsednik:
Dako Makar s. r.

Prodajalnica

z mešanim blagom

se dá takoj pod ugodnimi pogoji v najem.

Več se izve pri lastnici **Mariji Ilvar v št. Vidu na Dolenskem.** 629 3-1

Kot zastopnik edino domače zavarovalnice banke „**Slavije**“, ki uživa obče zaupanje in po svoji razsežnosti jamči za varnost, priporoča se 928 2-1

Vek. Pečar

v Ljubljani,
Šelenburgove ulice št. 4.

Na vprašanja se radovoljno odgovarja.
Retur-znamke naj se priložijo.

SLOVENCI,
pristopajte k
„**Naši straži!**“

VIZITNICE
KATOL. TISKARNA.

Št. 25.342.

Razpis.

Vsled sklepa občinskega sveta ljubljanskega z dne 18. julija 1899 razpiše se na oesar **Franco-Jozefovi mestni višji dekliški šoli v Ljubljani**

služba stalnega učitelja.

Prosilec je izkazati, da so izprašani iz III. skupine za meščanske šole in se morajo zavezati, da se v najkrajšem času priuče trgovskemu knjigovodstvu. Bodočemu stalnemu učitelju, ki hode obvezan poučevati do 24 ur na teden, se določi temeljna plača in penzije, kakoršne imajo učitelji na meščanskih šolah na Kranjskem, stanarina njegova pa bode znašala 250 gld. na leto.

Prošnje je po predpisanem potu vlagati

do 15. avgusta 1899

pri podpisnem magistratu.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dne 23. julija 1899.

Zahvala.

Glavni zastop za Kranjsko v Ljubljani, Mestni trg št. 24 vzajemne zavarovalnice

„JANUS-a“ na Dunaju

mi je na življenje mojega soproga zavarovano glavnicu 4000 kron z nabranimi dobičkovimi deleži po zelo kratkem zavarovanju tako hitro izplačal, da morem v resnici to kulantno zavarovalnico „**Janus-a**“ vsem, kateri se želé zavarovati, najtopleje priporočati.

Jožefa Cerar, veleposestnika vdova,
v Blagovici, pošta Lukovica.

624 1-1

Kupuje in prodaja vse zdolej zaznamovane
efekte in druge vrednostne listine
po dnevnem kurzu.

BANKA Makso Veršec
v LJUBLJANI.

Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5, 10 goldinarjev.
Giro-konto (hranišne vloge v tek. računu), obresti od dne do dne po 4 1/2 %.

Poštno-hranilnišne položnice na razpolago.

Dunajska borza.

Dne 26. julija.	Dne 25. julija.	Kreditne srečke, 100 gld.
Skupni državni dolg v notah 100 gld. 50 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gld. 170 gld. 75 kr.	197 gld — kr.
Skupni državni dolg v srebru 100 „ 25 „	5% državne srečke l. 1860, 100 gld. 158 „ 30 „	160 „ — „
Avstrijska zlata renta 4% 119 „ 15 „	Državne srečke l. 1864, 100 gld. 194 „ 75 „	20 „ 60 „
Avstrijska krona renta 4% 100 „ 30 „	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron 97 „ 80 „	28 „ — „
Ogerska zlata renta 4% 119 „ 10 „	Tisine srečke 4% 138 „ 60 „	84 „ 25 „
Ogerska krona renta 4% 96 „ 60 „	Dunavske vravnave srečke 5% 129 „ — „	84 „ — „
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld. 912 „ — „	Dunavske vravnave posojilo l. 1878 108 „ 70 „	— „ — „
Kreditne delnice, 160 gld. 381 „ 25 „	Posojilo goriškega mesta 112 „ — „	— „ — „
London vista 120 „ 60 „	4% kranjsko deželno posojilo — „ — „	23 „ 50 „
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj. 58 „ 85 „	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4% 97 „ — „	152 „ — „
20 mark 11 „ 76 „	Priporočne obveznice državne železnice 214 „ — „	3240 gl. st. v. 3240 „ — „
20 frankov (napoleonidor) 9 „ 55 „	„ južne železnice 3% 167 „ 50 „	442 „ — „
Italijanski bankovci 44 „ 47 1/2 „	„ južne železnice 5% 121 „ 50 „	74 „ 25 „
C. kr. cekini 5 „ 66 „	„ dolenskih železnice 4% 99 „ 50 „	105 „ 50 „
		245 „ 15 „
		180 „ — „
		126 „ 87 „

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanja za zgube pri zrebanjih, pri izžrebanju
najmanjšega dobitka. — Promese za vsako zrebanje.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh,
potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.